

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/128 van 14 november 2023

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van het centraal examen voor energiedeskundigen type A, en de versterking van de erkenningsregeling voor energiedeskundigen type A en type D
roepnaam	(wijzigingsbesluit examen energiedeskundigen)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 13 oktober 2023
trefwoorden	Energiedeskundigen; examen; energieprestatiecertificatendatabank.

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhaila Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 13 oktober 2023, ontvangen door de VTC op 13 oktober 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 14 november 2023;

Brengt op 14 november 2023 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Energie (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van het centraal examen voor energiedeskundigen type A, en de versterking van de erkenningsregeling voor energiedeskundigen type A en type D* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp voert het centraal examen voor energiedeskundigen type A opnieuw in zodat er meer controle is over de kwaliteit van het examen en bijgevolg ook over de kwaliteit van de nieuw afgestudeerde energiedeskundigen en van de nieuw opgemaakte energieprestatiecertificaten (EPC).

Daarnaast wordt de erkenningsregeling voor energiedeskundigen type A en type D versterkt door volgende maatregelen:

- het opleggen van de verplichting om elke 5 jaar te slagen voor het centraal examen om hun erkenning als energiedeskundige type A of type D te kunnen behouden;
- het verplichten van een erkenning als energiedeskundige voor elke persoon die de opmeting en de inspectie doet van de gebouweenheid in het kader van de opmaak van het energieprestatiecertificaat;
- het verplichten van een erkenning als energiedeskundige type A voor lesgevers van opleidings- en vormingsinstellingen, die opleidingsonderdelen uit het inspectieprotocol doceren;
- het uitdrukkelijk opnemen van de onafhankelijkheidsvereiste voor energiedeskundigen en het invoeren van een onverenigbaarheid met het beroep van aannemer en vastgoedmakelaar.

4. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 10.

“Artikel 8.3.1 van hetzelfde besluit, hersteld bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 8.3.1. §1. Kandidaat-energiedeskundigen type A die houder zijn van een getuigschrift als vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1° of geschorste energiedeskundigen type A, kunnen deelnemen aan een centraal examen dat wordt georganiseerd voor respectievelijk kandidaat-energiedeskundigen type A en geschorste energiedeskundigen type A.

Kandidaat-energiedeskundigen type D of geschorste energiedeskundigen type D, kunnen deelnemen aan het centraal examen dat wordt georganiseerd voor respectievelijk kandidaat-energiedeskundigen type D en geschorste energiedeskundigen type D.

De kandidaat-energiedeskundigen, en de geschorste energiedeskundigen kunnen zich voor het centraal examen inschrijven via een webapplicatie die het VEKA ter beschikking stelt. Het VEKA kan nadere regels vaststellen voor de manier waarop kandidaat-energiedeskundigen zich kunnen inschrijven.

Het examen waarvoor kandidaat-energiedeskundigen type A zich willen inschrijven, vindt plaats voor de termijn, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1°, verstreken is.

§2. Deelnemers aan het centraal examen bewijzen hun identiteit aan de organisator van het examen. Wanneer zij hun identiteit niet bewijzen, kunnen zij niet deelnemen aan het centraal examen.

§3. Kandidaat-energiedeskundigen of geschorste energiedeskundigen die minstens 60% halen op het hele examen en minstens 50% voor elk onderdeel van het examen, zoals vastgelegd door de minister, slagen voor het centraal examen.

§4. Kandidaat-energiedeskundigen type A of geschorste energiedeskundigen type A die niet slagen voor het centraal examen, kunnen zich maar één keer opnieuw inschrijven om een nieuw examen af te leggen, op voorwaarde dat, als het een kandidaat-energiedeskundige type A betreft, die nog altijd voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1°. Als de kandidaat-energiedeskundigen type A of de geschorste energiedeskundigen type A niet slagen voor dat nieuwe examen, kunnen ze pas opnieuw deelnemen aan een volgend examen nadat ze de opleiding, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1°, opnieuw gevolgd hebben.

Kandidaat-energiesdeskundigen type D of geschorste energiesdeskundigen type D die twee keer op rij inschrijven voor een centraal examen en niet slagen, respecteren een wachttijd van zes maanden voor ze zich opnieuw inschrijven voor het centraal examen.

§5. Voor de controle op de voorwaarden tot deelname aan het centraal examen en de erkenningsvoorwaarden voor energiesdeskundigen worden de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt in de energieprestatiecertificatendatabank:

- 1° de identificatiegegevens van de energiesdeskundige;*
- 2° de datum van betaling van de retributie voor deelname aan het centraal examen;*
- 3° de inschrijvingsdatum voor het centraal examen;*
- 4° de datum van het examenresultaat;*
- 5° het examenresultaat.*

De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van het centraal examen zijn de energiesdeskundigen.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, geldt een bewaartermijn van vijf jaar na het einde van de erkenning als energiesdeskundige.”

Art. 11.

“Artikel 8.3.2, van hetzelfde besluit, opgeheven door het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2017, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing:

“Art. 8.3.2. §1. Energiedeskundigen kunnen deelnemen aan een centraal examen, vermeld in artikel 8.1.1/3, dat wordt georganiseerd voor energiesdeskundigen op voorwaarde dat de termijn, vermeld in artikel 8.1.1/3, eerste lid, nog niet verstreken is.

De energiesdeskundigen kunnen zich voor het centraal examen inschrijven via een webapplicatie die het VEKA ter beschikking stelt. Het VEKA kan nadere regels vaststellen voor de manier waarop energiesdeskundigen zich kunnen inschrijven.

§2. Deelnemers aan het centraal examen bewijzen hun identiteit aan de organisator van het examen. Wanneer zij hun identiteit niet bewijzen, kunnen zij niet deelnemen aan het centraal examen.

§4. Energiedeskundigen die minstens 60% halen op het hele examen en minstens 50% voor elk onderdeel van het examen, zoals vastgelegd door de minister, slagen voor het centraal examen.

§5. Energiedeskundigen die niet slagen voor het centraal examen, kunnen zich maar één keer opnieuw inschrijven om een nieuw examen af te leggen op voorwaarde dat de termijn, vermeld in artikel 8.1.1/3, eerste lid, nog niet verstreken is.

Bij energiesdeskundigen die op beide examens niet geslaagd zijn, wordt rekening gehouden met de hoogste totaalscore van de afgelegde examens.

De energiesdeskundigen die een totaalscore behalen van minder dan 40% op het examen met de hoogste totaalscore, kunnen pas opnieuw deelnemen aan een volgend examen nadat ze de opleiding, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1°, opnieuw gevolgd hebben.

De energiesdeskundigen die een totaalscore behalen tussen 40% en 60% of, die een totaalscore behalen van meer dan 60% maar geen 50% op elk opleidingsonderdeel van het examen, zoals vastgelegd door de minister, kunnen binnen het jaar nadat hun termijn, vermeld in artikel 8.1.1/3, eerste lid, verstreken is nog één keer deelnemen aan het centraal examen. Wanneer ze voor dit examen niet slagen, kunnen ze pas opnieuw deelnemen aan een volgend examen nadat ze de opleiding, vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 1°, opnieuw gevolgd hebben.

§6. Voor de controle op de voorwaarden tot deelname aan het centraal examen en de erkenningsvoorwaarden voor energiedeskundigen worden de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt in de energieprestatiecertificatendatabank:

- 1° de identificatiegegevens van de energiedeskundige;
- 2° de datum van betaling van de retributie voor deelname aan het centraal examen;
- 3° de inschrijvingsdatum voor het centraal examen;
- 4° de datum van het examenresultaat;
- 5° het examenresultaat.

De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van het centraal examen zijn de energiedeskundigen.

Voor de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, geldt een bewaartermijn van vijf jaar na het einde van de erkenning als energiedeskundige.”

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: energiedeskundigen;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, financiële gegevens en opleidingsgegevens.
6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. De wettelijke basis van het Ontwerp is het Energiedecreet van 8 mei 2009, artikel 10.1.1 en artikel 10.1.2, die luiden als volgt:

Artikel 10.1.1.

“In het kader van beleidsmaatregelen voor rationeel energiebeheer, rationeel energiegebruik, hernieuwbare energiebronnen, energieprestaties van gebouwen kan de Vlaamse Regering voorwaarden vastleggen waaraan kandidaat-energiedeskundigen moeten voldoen. Die voorwaarden hebben in ieder geval betrekking op:

- 1° diploma's en opleiding;
- 2° beroepskennis en -ervaring;
- 3° de onafhankelijke wijze van handelen van de energiedeskundige ten aanzien van opdrachtgevers en commerciële belangen.”

Artikel 10.1.2.

“De Vlaamse Regering bepaalt de categorieën van energiedeskundigen. Ze legt de procedure voor de erkenning van de energiedeskundigen en de procedure en voorwaarden voor de schorsing en intrekking van die erkenning vast. De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan de opheffing van een schorsing. De Vlaamse Regering legt ook de kwaliteitseisen vast en wijst de instantie aan die belast is met de controle op hun werkzaamheden.”

8. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

Artikel 11.2.3.

“§ 1. Het VEKA houdt een energieprestatiecertificatendatabank bij. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens uit het energieprestatiecertificaat worden bijgehouden, doorgestuurd en opgenomen in deze databank.

§ 2. De personen die een energieprestatiecertificaat uitreiken, sturen de in § 1 vermelde gegevens elektronisch door naar de energieprestatiecertificatendatabank. Deze personen worden in deze databank uniek geïdentificeerd. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor het elektronisch indienen van die gegevens en kan nadere regels vastleggen met betrekking tot de unieke identificatie.

§ 2/1. Volgende categorieën van persoonsgegevens uit de energieprestatiecertificaten die opgenomen zijn in de energieprestatiecertificatendatabank worden actief openbaar gemaakt:

1° de identificatiegegevens van het gebouw of de gebouweenheid;

2° de geldigheidsdatum en de datum van indienen van het energieprestatiecertificaat;

3° het label en de energiescore van het energieprestatiecertificaat;

4° het type gebouw;

5° het erkenningsnummer van de energiedeskundige of de verslaggever.

De betrokkenen bij de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, zijn:

1° de houder van een zakelijk recht op het gebouw;

2° de bewoner of gebruiker van het gebouw;

3° de energiedeskundige of verslaggever.

§ 3. De gegevens in de energieprestatiecertificatendatabank zijn enkel toegankelijk voor de diensten van de Vlaamse overheid, de betrokken gemeente en de instrumenterende ambtenaar. De energiedeskundige en de eigenaar van een gebouw waarvoor een energieprestatiecertificaat is opgesteld hebben alleen toegang tot de gegevens van hun eigen dossiers. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij heeft in het kader van de uitvoering van de hun door of krachtens dit decreet opgelegde openbardienstverplichtingen toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank. Teneinde hun informerende rol ten volle te kunnen spelen om bij te dragen aan de verbetering van de energiezuinigheid van de woningen hebben kredietgevers in het kader van een kredietaanvraag met onroerende bestemming of voor energiebesparende renovaties, toegang tot de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank van het gebouw waarop de kredietaanvraag slaat. De Vlaamse Regering bepaalt nadere voorwaarden betreffende welke gegevens worden vrijgegeven en de wijze waarop deze worden vrijgegeven.

In afwijking van het eerste lid kan het VEKA in het kader van statistische en wetenschappelijke onderzoeksdoeleinden geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank, al dan niet gekoppeld aan de geanonimiseerde gegevens van andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, de netbeheerder of zijn werkmaatschappij, ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het VEKA bepaalt onder welke voorwaarden die gegevens mogen worden gebruikt.

In het kader van monitoring van de energieprestaties van gebouwen kan het VEKA de gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank koppelen aan de beschikbare gegevens bij andere databanken van de Vlaamse of federale overheid, bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij. Nadat die gegevens gekoppeld zijn worden die gegevens geanonimiseerd. Ze zijn dan in geen geval herleidbaar tot een identificeerbare natuurlijke persoon.

In afwijking van het eerste lid kan het VEKA in het kader van wetenschappelijk onderzoek geanonimiseerde gegevens uit de energieprestatiecertificatendatabank ter beschikking stellen van belanghebbende instanties. Het VEKA bepaalt onder welke voorwaarden deze gegevens mogen worden gebruikt.

Het VEKA kan, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering, een opgemaakt energieprestatiecertificaat aanpassen of wijzigen.”

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang” aangezien het dossierbeheer betreft.
11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
12. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
13. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
14. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

3. Doelbinding

15. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
16. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld: de controle op de voorwaarden tot deelname aan het centraal examen en de erkenningsvoorwaarden voor energiedeskundigen.
17. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
18. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

19. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
20. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Waar het gaat om gegevens in de energieprestatiecertificatendatabank gaat de VTC ervan uit dat dit VEKA is. Dit dient dus opgenomen te worden.
21. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
22. De VTC wijst op haar **lijst**⁶ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
23. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁷.

⁵ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁶ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁷ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit."

5. Minimale gegevensverwerking

24. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
25. De **categorieën betrokkenen** zijn energiedeskundigen.
26. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn:
- de identificatiegegevens van de energiedeskundige;
 - de datum van betaling van de retributie voor deelname aan het centraal examen;
 - de inschrijvingsdatum voor het centraal examen;
 - de datum van het examenresultaat;
 - het examenresultaat.
27. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: het VEKA en de organisator van het examen.
28. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
29. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.
30. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
31. Krachtens artikel 5.1, e), AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
32. Wat de **bewaartermijn** betreft, is er in het Ontwerp sprake van vijf jaar na het einde van de erkenning als energiedeskundige. Deze termijn dient in de nota evenwel verantwoord te worden zodat nagegaan kan worden of deze in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.

6. Juistheid

33. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
34. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

35. Artikel 12 ,AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
36. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 35, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

37. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
38. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens het mogelijk delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
39. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
40. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁰ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom.¹¹
41. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹²
42. De VTC gaat ervan uit dat de webapplicatie waarvan sprake beantwoordt aan de vereisten van de AVG, in het bijzonder privacy by design en privacy by default.
43. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹³

⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹¹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹² <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹³ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

44. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp of de nota (luik 2);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (luik 4);
- de bewaartermijn verantwoorden (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6)
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-11-17 12:00:58 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

